

รายงานการศึกษาวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน

การสำรวจและประเมินทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านทุ่งแซง

The resources survey and assesment in Banthungsang
community forest

โดย

นายมีชัย ประชากุล

นายบุญมี สรรพคุณ

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (สระบุรี)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

บทคัดย่อ

การสำรวจและประเมินทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านทุ่งแซง ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบของสังคมพืช โดยวางแผนแปลงตัวอย่างที่เป็นตัวแทนสังคมพืชขนาด 5X20 เมตร จำนวน 10 แปลง เพื่อศึกษาความหนาแน่น ความถี่ และความเด่นของพรรณพืชซึ่งเป็นตัวชี้วัดระดับความสำคัญทางนิเวศวิทยาของชนิดพันธุ์พืชที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ป่าชุมชน ในระหว่างเดือน พฤษภาคม - สิงหาคม 2548 ผลการศึกษาปรากฏว่า ต้นไม้ที่มีขนาดความโตที่ความสูงเพียงอกมากกว่า 30 เซนติเมตร ขึ้นไป มีจำนวนชนิดพันธุ์ 31 ชนิด มีค่าความหนาแน่นเท่ากับ 478 ต้น/เฮกตาร์ โดยมีจิวป่ามีค่าความหนาแน่นสัมพัทธ์มากที่สุด เท่ากับ 15.88 % ค่าความถี่สัมพัทธ์มากที่สุด ได้แก่ จิวป่า มีค่าเท่ากับ 12.30 % ค่าความเด่นสัมพัทธ์มากที่สุด ได้แก่ ประเฆ มีค่าเท่ากับ 26.73 % เมื่อรวมค่าดัชนีความสำคัญแล้วพบว่า จิวป่ามีค่าดัชนีความสำคัญมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 42.52 % ซึ่งแสดงถึงความสำเร็จทางนิเวศวิทยาในการครอบครองพื้นที่ของต้นจิวป่า

การประเมินทรัพยากรในพื้นที่โดยใช้แบบสอบถาม พบว่าประชาชนที่อยู่รอบป่าชุมชนบ้านทุ่งแซง ได้รับประโยชน์จากป่าชุมชนในด้านการเก็บหาหน่อไม้ เห็ด พืชผักผลไม้ และสมุนไพรในป่า โดยเพียงพอใช้ในครัวเรือนเท่านั้น ในด้านการดูแลรักษาป่า ชุมชนได้ร่วมกันปลูกต้นไม้บริเวณเชิงเขา ทำแนวกันไฟและดับไฟป่าในฤดูแล้ง

คำหลัก: ป่าชุมชนบ้านทุ่งแซง, การสำรวจและประเมินทรัพยากร